

պոյն արդարեալ խոսք չոք

205

217

213

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳԵՂԱՐԱՅԻՆ ԿՈՄԻՏԵ
287 Օրինակ 1

213

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳԵՂԱՐԱՅԻՆ ԿՈՄԻՏԵ
287 Օրինակ 1

213

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳԵՂԱՐԱՅԻՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳԵՂԱՐԱՅԻՆ ԿՈՄԻՏԵ
16.01.2025

13.

ფილის შემოტანის ყველაზე სარწმუნო თარიღად ითვლება 1710-1725 წლები.

აღსანიშნავია, რომ როგორც ევროპაში, ასე რუსეთშიც სამღვდლოება და მღვდო წესების მიმდევრები კარტოფილის გავრცელებას მტრულად შეხედდნენ. რელიგიის მსახურის კარტოფილს უწოდებდნენ „მშვიდის ვამლს“, „დაწყვიტვილს საწმალას“ — იმ მოტივით, რომ ბებოლიანი კარტოფილი არაფერი იქცეოდა, რუსი მოწინავე გლეხობა მღვდლების წინააღმდეგობის მიუხედავად მაინც ამარავედდა კარტოფილს და აგრძელებდა მებობელ რაონებში, კარტოფილმა ნელნელა იწყო გავრცელება შორს აღმოსავლეთისაკენ იმდენად, რომ აღიქმეს, როგორც კი გადავარდა. მაგრამ 1842 წელს პეტრის გუბერნიაში მოხდა „კარტოფილის აჯანყება“.

აჯანყების მიზეზი გახდა ნიკოლოზ პარკულის მერ გაცემული ბრძანება, რომლითაც რიგი გუბერნიების გლეხებს სავალდებულო წესით უნდა დაერგოთ კარტოფილი. არის ცნობა, თითქმის გლეხები წინ აღუდგნენ მეფის ბრძანებას და აჯანყება მოაწყვეს. ვიღაცემა ამ აჯანყებას სწინს შემდგნარა: გლეხები საერთოდ უკმაყოფილო იყვნენ შემადგენლების, პეტრის და მისი მებობელი გუბერნის სახელმწიფო გლეხები შემოწმდნენ, ვაი უო ამ „კარტოფილის ბრძანებით“ ისევე ჩავადნილიყვნენ ბატონყმურ დამოკიდებულებებში. გლეხთა აჯანყების ნამდვილი მიზეზები რომ დაემალოთ, მეფის მიხედვითმა გლეხები კარტოფილის გავრცელების მოწინააღმდეგეებად გამოცხადეს, ამასთანავე კარტის გამოწვევა, იმ კუთვითა და სხვა (ცნობილია, რომ ამერიკის ინტელექტულებს ძნელად სძულდათ უცხო რამყრბინი, რომ ძალიან ღიღინას წინააღმდეგი იყვნენ თავიანთ ქვეყანაში შეეტანათ კაცი, რადგან მას დამყრობით სიმბოლოდ თვლიდნენ).

გერცენს თავის ნაწარმოებში „Былое и думы“ — „კარტოფილის ტერორზე“ მოკლევადი შემდეგი ცნობა. როდესაც გლეხებმა ყაზანის და ვიატკის გუბერნიებში აიღეს კარტოფილის მოსავალი, სამინისტრომ დააწესა, რომ გლეხებს აღებული კარტოფილი შეენახათ ყოველ თემში მოწყობილ ცენტრალურ ორბოებში. გლეხებმა თავიანთი სურვილის წინააღმდეგ წაიღეს კარტოფილი ცენტრალურ ორბოებში შესანახად. ორბოებში კარტოფილი გაიყინა, როდესაც გაზაფხულზე გლეხებს მისცეს დავალება დაერგოთ მოყინული კარტოფილი — გლეხებმა უარი განაცხადეს. ეს უარი მიჩნეულ ბურგიდან გაგზავნა მოხელე, რომელმაც, ნება დართო გლეხებს არ დაერგოთ მოყინული კარტოფილი და სამაგიეროდ სულზე გადაადგინა

თითო მანეთი, ასე მოხდა სწრაფი თემში. შეოთხე თემში, სადაც ამ ღონისძიებას წინააღმდეგობა გაუწიეს, მოხელემ მოინდომა საქმე გაეთავებინა მეჭარით და რაზგებით. გლეხები ხელკეტებით დაერბენენ სამოლითო რაზმს და გაბრეკეს. სამხედრო გუბერნატორმა ამ თემში გაგზავნა ყაზახები, მებობელი თემების გლეხობა ერთმანეთს დაეხმარა. საქმე მივიდა თოფის და ზარბაზნის სროლამდე. გლეხებმა სახლკარი მიატოვეს და ტყეში გაიფანტნენ. ყაზახები სათითაოდ იჭერდნენ გლეხებს, აღებდნენ ბორკილებს და გზავნიდნენ სამხედრო სასამართლოში. გლეხებს წყებლავდნენ, როგორც დავითხვის დროს, ისე შემდგავ. ბევრი მათგანი ციხეში გადასახლეს. აჯანყებას აღივლი ქონდა აგრეთვე სარატოვის, ორენბურგის და სხვა გუბერნიებში.

ევროპაში კარტოფილს უდიდესი რეპუტაცია საზღვდლოების გარდა ექიმებშიც შეუქმნეს. ისინი აცხადებდნენ, რომ კარტოფილი მზადიანი ცეცხარი და იწყვეს სხედასხვა ავადმყოფობას. ბევრი სწავლული აგრონომი დაწერდნენ უდიდესი იყო იმისი, რომ კარტოფილი აფუჭებს ნიადაგს. 1765 წელს საფრანგეთში გამოიშალ „დიდენციკლოპედიაში“, რომელშიც მონაწილეობას იღებდნენ გამოჩენილი მეცნიერები, წერდნენ, რომ კარტოფილი არის უხეში საკვები, რომელიც გამოადგება ნაკლებ მომთხოვრი კუჭისათვის. 1771 წელს კარტოფილის ენთუზიასტმა ადოიპარმა პარმანტიემ მიიღწია იმას, რომ მეფეს ეგება კარტოფილისაგან დამზადებული საჭმელი. მეფეს მოეწონა საჭმელი, რის შემდეგაც კარტოფილი მაღალი წოდების ფრანგული საზოგადოების მოდად გადაიქცა. იმ დროს მობაზრულ თუ შემწვარ კარტოფილს აყრიდნენ შაქარს და არა მაროლს. ხალხში კარტოფილის გავრცელებისათვის პარმანტიემ მოახერხა პარიზისა და ღარგო კარტოფილი. მცენარეებმა გაიზარეს. ხალხში ამ კულტურისადმი ინტერესის გამოწვევისათვის პარმანტიემ დღისით ბოსტნის საყაროდ ჯარისკაცები დანიშნა, ღამე კი გუშაგები იხსენებდნენ. გლეხები დაინტერესდნენ, თუ რას უფროსილდებოდა ახირებული ადოიპარი ბოსტანში. ხელი მაწყვეს ღამდობით კარტოფილის ქურდობას და თვითონაც დაიწყეს მისი რგვა. პარმანტიესაც ეს უნდოდა. კარტოფილის კულტურა ფართოდ გავრცელდა საფრანგეთში და მისი გამავრცელებლის საფლავზე ღრმა პატივისცემის გამოსახატავად ყოველწლიურად ყვავილობს ტრადიციული კარტოფილი.

გასულ წელს შესრულდა 110 წელი, რაც საქართველოში შემოვიდა კარტოფილი. არის ცნობა, რომ რუსეთიდან კარტოფილი პირველად შემოიტანა იქნა მაშინდელ გორის მაზრაში.

ლოც. 5. ანდლი.

კალათბურთულთა ასპარეზობა ზამთრის პირველობაზე. განსაკუთრებით ძლიერად ჩაატარეს შეხვედრები თბილისის სტალინის სახელობის სახელმწიფო უნი-

ვერსიტეტის დარბაზში. ეს გუნდები მონაწილეობას მიიღებენ „ბ“ კლასის კოლექტივების ასპარეზობაში, რომელიც გაიმართება სვერდლოვსკში 27 მარტიდან 6 აპრილამდე.

დღეს თიანჯრა და კინოთიანჯრაზე

ლ. მესხიშვილის სახელობის სახელმწიფო თეატრი (აბონ. № 17, წარ. № 7). ფილოსოფიის დოქტორი.

კინოთეატრებში: „კომუნა“ დღისით — ქუჩის სავსეა მოულოდნელობით, „დამკვერთა“ დღის და სიღამის სიუხსებით — შემთხვევა № 8 მანტში, „ქრონიკა“ დღისით დოკუმენტალური ფილ-

მი — მომავალი იწყება დღეს, ნაღამით მზატურული ფილმი — სამოთხის ჩიტები, აბრეშუშკომინატის კლუბი — კაპიტანი კელნდანი, რკინიგზის კლუბი — მთვინე და ზუზარა, რედაქტორი 3. მუხისაშვილი.

დაიწყო ხელმოწერა 1958 წლის II კვარტალისათვის

ცენტრალურ, რესპუბლიკურ და საქალაქო ჟურნალ-გაზეთებზე. ხელმოწერა მიიღება ცენტრალურ ჟურნალებზე 3 მარტამდე, ცენტრალურ გაზეთებზე — 10 მარტამდე, რესპუბლიკურ ჟურნალ-გაზეთებზე — 22 მარტამდე, ხოლო ადგილობრივ გაზეთებზე — 25 მარტამდე.

„სოიუზგინეჩი“

მეუღლე ილია, შვილები გიორგი, ბორის, მარისო, კოლა, ტატინა, მამა ირაკლი მურდულა, ბრძლები ნაღია, ლუბა, თამარი, თინა, ლოლა, სიმე პეტრე ასლანოვი, შვირთხეილები ბონდო, გენჯა, ალბირა, მურთაზ, ავთანდილ, რომან, ნარგისა, ეზზარი, დოდო, მარინე, ვერა იუწყებიან მამაკო სარდიონის ასულ მურდულა-გაბუნიას გარდაცვალებას. პანაშვიდი სოლ. 7 წ., დეკრძალვა 2/III, წულუკიძის ქ. მე-12 ჩინი № 7.

უახლოესი მეზობლები ვ. ალაფიძე, გ. ხაქოშია, ა. მ. რელიკიძე, ა. ფრუიძე, ლ. ვარლანძე, ლ. ებანოიძე, შ. ჯანელიძე, კ. იობიძე, შ. მეშველიანი, პ. ნ. ჯანელიძეები, ბ. ზუბაიძე, ა. სვანიძე, ე. ლაზარიაშვილი, ე. ჯანელიძე, გ. ხმელიძე, ი. შალკიანი, ტ. ყურაშვილი, ოჯახებით თანავარგნობენ პა. ვლ. გვერდამეს მეუღლის ქეთევან გრიგოლის ასულ ასათიანი-გვერდამეს გარდაცვალების გამო.

დღეს ანტონო, მეუღლე ლუბა, შვილი ნარგისა, ძმები ბარნაბ, ლათიკო, ლეზი ფელი, ოლა, თამარ ოჯახებით, სიმე ს. გიორგაძე, სიმამრი კოლა ჩოგოვაძე იუწყებიან, რომ 2/III, კვირას 4 საათზე ძელგვიანის სასაფლაოზე დანიშნულია გიორგი (გოგა) ბათუმის-დე აუზიანის სამოქალაქო პანაშვიდი. წულუკიძის ქ. № 69.

მე-18 საშუალო სკოლის დირექტორი, პედაგოგიური კოლექტივი და ტექნიკური პერსონალი იუწყებიან მასწავლებელ ქეთევან ასათიანის გარდაცვალებას.

მარო ცოშია, თამარ და ვასო სარდიონ-შვილები, თამარ და სერგო ნარეშელაშვილები, შურა შენგორაძე ნინა ფირცხალავა, თინა ტყეშელაშვილი, მერი კვიტარიძე, კოტე ბოჭორიშვილი თანავარგნობენ აკვირნე და თინა ასათიანებს ქეთევან გრიგოლის ასულ ასათიანი-გვერდამეს გარდაცვალების გამო.

მე-5 საშუალო სკოლის დირექტორი, პედაგოგიური კოლექტივი და ტექნიკური თანავარგნობის ამავე სკოლის მასწავლებელს მელა ბალანჩიძეს ბიძის ვლადიმერ ესტატეს-ძე ბალანჩიძის გარდაცვალების გამო. თ. გუნცაძე, ლ. ბიკოვა, ს. გაჩეჩილაძე, ნ. გვერდამე, ბ. დილია, დ. გიორგაძე, ნ. მომ-ეშვილი, ვ. ლენიფაძე, ზ. კოლუაშვილი, თ. დახუნდარიძე იუწყებიან მასწავლებელ ქეთევან ასათიანის გარდაცვალებას.

ონები: რედაქტორის — 12-65, ატ — 1-78, რედაქტორის მოადგილის — 18-90, პასუხისმგებელი მდივნის — 8-64, განყოფილებების: პარტული ცხოვრების — 5-58, მრეწველობისა და ტრანსპორტის — 12-51, მშრომელთა წირობების — 2-80, ლიტმუშაკების — 14-14, ბუღალტრების — 11-86, პრესის კაბინეტის — 11-88, სტამბის დირექტორის — 4-89, გამოშვების — 8-25.

ის ქ. № 9,

საჭირო შენიშვნები

აქ, თოფურაის წიგნი „ქართული ლიტერატურის სწავლების მეთოდიკა“, რომელიც საჭიროების სსრ განათლების სამინისტროს სამეცნიერო მეთოდოლოგია კაბინეტმა გამოცდა, მრავალმხრივ საყურადღებო მოგვანა მეთოდოლოგიური ლიტერატურაში. მისი საჭიროება მწვავედ იგრძნობოდა, მიუხედავად იმისა, რომ ამ დარგში ბევრი რამ კარგი გაკეთდა. მაგრამ მეთოდოლოგის სისტემატური, პროგრამული შეფარდებული სახელმძღვანელო დღემდე მინიმალურად გვქონდა.

ავტორი აყენებს ქართული და რუსული ლიტერატურის სწავლების კოორდინაციის საკითხებს, რასაც პროგრამა არ ითვალისწინებს. ეს მართლაც ძალზე საყურადღებო პრობლემაა. რა თქმა უნდა, აზრად არავის მოუვა, უარყოფს XIX საუკუნის რუსული კლასიკური და საბჭოთა ლიტერატურის უდიდესი შეგავლენის ფაქტი არამარტო საბჭოთა მოზარდ თაობაზე, არამედ მისი ასეთივე საკაცობრიო შეგავლენის ძალა, რომელზეც აქ, თოფურაი, სამუხარადო, არაფერს ლაპარაკობს, ისევე როგორც არაფერს ამბობს იგი მომეგრებისა და მსოფლიო ლიტერატურის ნიშნულების შესწავლის საკითხებზე, რასაც ჩვენში სწორედ მშობლიური ლიტერატურის გაკეთებლობა აქვს ადგილი. მისი აზრით, ქართველი მოზარდის ფორმირებაზე იტეროდროლად ახდენენ იდუარ-მეოცოცრულ შემოქმედებას პუშკინი და რუსთაველი, ლერმონოვი და ნაყოლოზ ბარათაშვილი“ და სხვ. ჩვენ კი გვგონია, რომ რუსული, ავსტრიული მომეგრებისა და მსოფლიო ლიტერატურული მოვლენების გეროვან შესწავლას ნიადაგი უნდა შეუმზადოს, უპირველეს ყოვლისა, მშობლიური ენისა და ლიტერატურის ღრმად შესწავლაში. ამას გვასწავლის მარკსიზმ-ლენინიზმი, მთელი ჩვენი ნაციონალური პოლიტიკა, მთელი რევოლუციამდელი პროგრესული რუსული და საბჭოთა პედაგოგია.

ჩვენი მეორე შენიშვნა წიგნის ზოგად ნაწილზე ეხება „ქართული ლიტერატურის სწავლების ძირითად მეთოდებს“. ლაპარაკობს რა ზოგადად ინტელექტუალ და დედუქციურ მეთოდებზე, ავტორი ლიტერატურის სწავლების ძირითად მეთოდებს მეთოდებად თვლის საუბრის, თხრობის და სასკოლო-ლექციურ მეთოდებს.

მაგრამ როგორ ესმის ავტორს მეთოდი? ხარტენშეიმი წიგნში ვკითხულობთ: „როცა ვლადიმერ ლიტერატურის სწავლების მეთოდზე ან მეთოდებზე, ჩვენ ვგულისხმობთ ლიტერატურის მასწავლებლის მუშაობის ამ გზებსა და საშუალებებს, რითაც მიღწეული იქნება მასწავლებლის მიერ ამ ცოდნის შეთვისება, მათი

ინტელექტუალური ძალებისა და ჩვევა-უნარის განვითარება“.

წარმოდგენილი განსაზღვრა სწორი და გონივრულია. მაგრამ თუ მეთოდი არა მარტო მასწავლებლის მიერ ცოდნის გადაცემის, არამედ „მოსწავლეთა მიერ ცოდნის შეთვისების გზებსაც“ გულისხმობს, მაშინ რამდენად სწორია მოსაზრება, რომ ლიტერატურის სწავლების ძირითადი, მავსტრატორი მეთოდებია საუბრის, თხრობის და სასკოლო-ლექციური მეთოდები? ამის მხედვეთი საბჭოთა სკოლაში ლიტერატურის სწავლების ძირითად მეთოდად ცნადება გმინდა ვერბალური მეთოდები, როცა მასწავლებელ ევალდება მხოლოდ მოსწავლის, გაგონის და უკრიტიკოდ დაიხსომის მასწავლებლის ნათქვამი. მართალია, საუბრის მეთოდი გულისხმობს მოსწავლეთა აქტიურობასაც, მაგრამ ყოველდღიურ პრაქტიკაში ეს აქტიურობა მასწავლებელთა მიერ დაყენებულ კითხვებზე მასუბის გაცემას ან დავალების თხრობა-გადაცემაზე არ სცილდება.

ლიტერატურის სწავლების საბჭოთა მეთოდი ახელ თვალსაზრისს და მდგომარეობას იღო შეურიგდება. სკკ ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის 25 აგვისტოს დადგენილებაში ვკითხულობთ: „მასწავლებელი ვალდებულია სისტემატურად და თანმიმდევრობით გადასცეს მოსწავლეს ის დისციპლინა, რომელსაც იგი ასწავლის“. ამის მიხედვით ფართო გასაქმის იქნება საუბრის, თხრობის და ლექციურ მეთოდებს, მაგრამ ამავე დადგენილებაში აქ დამოწმებული სტრიქონები ამგვარად სრულდება: მასწავლებელი ვალდებულია „უფერდინარად შეარჩიოს ბავშვები მუშაობას სახელმძღვანელოზე, წიგნზე, სხვადასხვაგვარ დამოუკიდებელ წერით მუშაობას, შეარჩიოს მუშაობას დაინტერესო, ლაპარაკობის, სახელისწინაში. ამ ძირითად მეთოდებთან ერთად ცენტრალური კომიტეტი გვავალდებს ფართოდ გამოვიყენო სხვადასხვა გზები და ხერხები, მეთოდები და საშუალებები, რათა უზრუნველყოფო მასწავლეთა მიერ ცოდნის მაღალი შეთვისება. გადაჭრით უნდა ითქვას, რომ, თუ რომელიმე სასკოლო საგნის მეთოდოლოგია წიგნზე მუშაობა ძირითად მეთოდად უნდა შევალოთ, ანუ უნდა იგულისხმებოდეს სწორედ ლიტერატურის სწავლება-შესწავლისას, რადგან ლიტერატურის საუკეთესო მასწავლებლები კი ვერ გამოიყვებს თხრობითა და ლექციებით ამ ემოციებს და ვერ მიიღებენ ამ შედეგებს, რასაც გვამტყვს ლიტერატურული ტექსტის უშუალო გაცნობა.

ჩვენს სკოლებში ლიტერატურის გაკეთებლობაზე და ლიტერატურის სწავლება-შესწავლისას უფრო სხვაგვარი მუშაობა სწარმოებს. საკითხის ნათესაყოფად აუცილებელია ერთმანეთი საკან გავეჩიოთ ლიტერატურის სწავლება და ლიტერატურის შესწავლის მეთოდები, თუ

საუბრის, თხრობის და სასკოლო-ლექციური მეთოდები ის მეთოდებია, რომელთაც ყოველდღიურად მიმართავს მასწავლებელი მსგავს მეთოდოლოგიის, ტექსტზე მუშაობის, თუ დსკკ-ითი მეთოდოლოგიის დროს, მასწავლებლის ცოცხალი სიტყვის მოსმენა, ტექსტის შეგნეული კითხვა (კლასში თუ შინ), შენარჩის და მოცემა, აგეგმვა-დაგონსებება, ნაწარმოების იდუარ-შინარჩობრივი და მხატვრულ-ენობრივი ავტორიანობის ანალიზი, დაწერება, ადგილების ამოწერა, ნაწარმოებზე დავალები-ბული წერითი სამუშაოების შესრულება და სხვ. ის ძირითადი მეთოდები და გზები, რომელთა მეშვეობითაც მოსწავლეთა სწავლობენ ლიტერატურულ მოვლენებს, რა თქმა უნდა, მასწავლებლის ხელმძღვანელობით. ამრიგად, ლიტერატურის სწავლების ძირითად მეთოდებად საუბრის, თხრობისა და ლექციური მეთოდების გამოცხადება, ფაქტობით, უნდა დამარუხებოდა და მას შეუძლია მასწავლებელთა შინა გაურკვევლობა გამოიწვიოს.

დავადივარ წიგნის სპეციალური ნაწილის, ზოგიერთ საინტერესო საკითხზე. მოვარჩივალ უნდა ჩათვალოს ქართული ლიტერატურის მასწავლებელთა იმ მდიდარი გამოცდილების იგნორირება, რაც დიდი ხანა ქვეყნდება ცალკეული გამოცემების სახით ან პირის-პირად უკრძალზე. ორივედ მითითება მდგომარეობას არ ცვლის, მით უმეტეს, რომ ზოგიერთ მათგანი დამოწმებულია უადგილოდ. „გვეტყვის ტყაობანი“ მე-7 კლასში არ ისწავლება და ეს მაშინ, როცა წიგნი წარმოდგენილი არ არის თანადროულობის, საბჭოთა სინამდვილის აშახსნელი თხრობების დამუშავების არც ერთ ნიმუშში.

მაგრამ ქართული სკოლისა და ქართულ მასწავლებელთა გამოცდილების იგნორაცია თანა არის კულმინაციას აწევს „ლიტერატურული კითხვის“ ისტორიის მიმოსხლეობას. აქ შეტანილია სპეციალური თავი, „ძირითადი ლიტერატურული მიმდინარეობანი რევოლუციამდელ რუსეთში“ და მას პირდაპირ მიუყვება განხილვა საკითხისა „ლიტერატურული კითხვა ქართულ საბჭოთა სკოლაში“. ამრიგად ჩვენს წიგნში „ქართული ლიტერატურის სწავლების მეთოდოლოგია“ ძველ, მის ისტორიად კი წარმოდგენილია რუსული ლიტერატურის სწავლების მეთოდოლოგის ისტორია თითქმის ოქტომბრის რევოლუციამდე. როგორ, 16 საუკუნევიან ქართულ ლიტერატურის სწავლებას არაააქვს საკუთარი წარსული? რა თქმა უნდა აქვს, მაგრამ ამას აქ, თოფურაი მხოლოდ ორივედ ფრიაოთ აღნიშნავს.

ჩვენს ძველ მწერლობაში გაბნეულია ფასდაუდებელი ცნობები ლიტერატურის სწავლების საკითხებზე. საჭირო იყო მათი სისტემატური შეკრება და გაშუქება.

სწორად მოაზრება, რომ ქართული მეთოდოლოგია აზროვნება ვითარდებოდა XIX საუკუნის მანძილზე რუსეთის პროგრესული ლიტერატურისა და მეთოდოლოგია აზროვნების გავლენის ქვეშ. ავტორი კრიტიკულად უნდა მოჰკიდებოდა წარსულის შეფასებას და ეჩვენებინა, რაში და როგორ შედგანდებოდა ეს გა-

ვლენა, როგორ ზღვროდა ამ შეზღუდულობა გადამუშავება და შეფარდება მშობლიური სკოლის ამოცანებთან. როგორ შეიძლება ქართულ ლიტერატურის სწავლების ისტორიის თვალს გადავლებიხს უგულებელყოთ ის გარემოება, რომ თბილისის კეთილშობილთა სასწავლებელში ქართულ ლიტერატურას ასწავლავდა სოლომონ დოდაშვილი, რომელიც შორს იწას სკოლატორი აზროვნებისაგან. მეორეს მხრივ, უნდა აღინშნულიყო, რომ ქართული ლიტერატურის მასწავლებელთა რეაქციული-ინოვაციური ნაწილის საქმიანობას და შეზღუდულებზე და დავლენას ახდენდა ოფიციალური სასწავლო გეგმები, რაც ზიანს აყენებდა ეროვნული სკოლის ინტერესებს.

ავტორი უსათუოდ უნდა შეჩერებულიყო როგორც ამგვარი მასწავლებლების და სკოლების, ისე იმ სკოლების საქმიანობაზე, რომლებიც ენთუზიასტ-მასწავლებელთა ენერგიული, კეთილშინდისიერო მუშაობის, და სხვა გარემოებათა შედეგად ქართული ლიტერატურის სწავლება სათანადო სიმაღლეზე იყო დაყენებული.

ვერ დავთანხმდები ავტორს, რომ მოსწავლეთა წერითი ნაშრომები „შეცდომები შეიძლება სამ ძირითად კატეგორიად დავაგულოთ: 1. შეცდომები, დაკავშირებული ნაწერის შენარჩობით მხარესთან, 2. შეცდომები, დაკავშირებული თხრობების ცეცხლთან, 3. შეცდომები, დაკავშირებული კლასიკის სისწორისთან“.

უკანასკნელი ტერმინი გადმოთარგმნილია რუსულიდან და უჭერად ვერ გამოხატავს იმას, რასაც გულისხმობს ენობრივი შეცდომები. მოვარი კი ის არის რომ მოსწავლეთა ნაშრომებში გვხვდება მეოთხე აკადემიის“ შეცდომები, რომელთაც ნაშრომის შეფასებისას ძალაუფლებად ენიჭება მნიშვნელობა, ესაა შეცდომები წერითლობითი დოკუმენტის გარეშე, ტექნიკურ მხარეში, რაც დიდ გავლენას ახდენს მითხველების ესთეტიკურ გამგონებაზე და მოსწავლის წერის კულტურის მაჩვენებელთა, გარდა ამისა, მეთოდოლოგის სახელმძღვანელოში უნდა გაიყვოს შეცდომის კვალიფიკაციების პრინციპი. მაშინ ცხადი გახდება, რომ მოსწავლის ნაშრომში ზოგიერთ შეცდომას შეცდომა არ შეგუხვდება, მაგრამ მან უნდაღივს ან მაღალი შეფასება გერ-მიდოს. აქ შეიძლება წინ გადავვიდოდის ტექნიკური (გარეგანი), ენობრივი, შენარჩობითი ანარსრულფასოვანობა, ან შეუსაბამობანი ავტორთან.

დავარჩინა აღნიშნოთ, რომ ხანგრძლივ კარგად შედგენილ „გაკეთილების გეგმას საორიენტაციო ნიმუშებში“ გაპარული უნდა იყოს შეცდომები ლექსში, ჩრემო კარგო ქვეყანაზე“ ავტორი ეძებს პოეტურ სერსს — შედარებას, რასაც ჩვენს აზრით დასახელებულ ლექსში ვერ ვხედგით.

სათუთა ის ზოგიერთი ბარგევი, რაც ამ ძირითადად კარგად დამუშავებულ წიგნს ახლავს.

დოი. მ. მახატიამ.

„სკოლის“ (ჩრემო)
1958 წ. 42
28/II